

Rapport fra kontrollutvalg for NFFA 2025

Bakgrunn:

I følge vedtekter for Norsk Forening farlig avfall (NFFA) skal styret oppnevne et kontrollutvalg som har som formål å sikre at all aktivitet i foreningen utføres i henhold til vedtekter, strategisk handlingsplan og eventuelle vedtak på årsmøtet. Rutinen gjelder for aktiviteter som organiseres og/eller utføres av sekretariatet i NFFA. Det er identifisert 7 aktiviteter som skal kontrolleres og det er utarbeidet rutiner som retningslinjer for omfanget av kontroll innenfor hvert kontrollområde. Ikke alle aktiviteter skal kontrolleres hvert år, men ved rullering tas alle i løpet av 2-3 år.

De 7 aktivitetene er:

- Kompetansehevende tiltak (kurs/fagskole)
- Arbeidsgrupper
- Ekspertutvalg (kompetansepool)
- Myndighetskontakt
- Medlemskontakt
- Samarbeid med andre bransjeorganisasjoner
- Valgkomiteens arbeid i henhold til vedtekter

For kontroll i 2025 har styret plukket ut aktivitet 4, 5 og 6. Vi har forholdt oss til strategisk handlingsplan for 2024-2026, nyhetsbrev, LinkedIn og informasjon fra hjemmesiden. I tillegg har vi vært i dialog med administrasjonen. Det har primært vært sett på dokumentasjon fra 2024 og vi ser at aktivitetene enkelte ganger overlapper hverandre, - det inkluderer også de 3 områdene fra foregående år. Vi har ikke gått inn på alle prosjekter som er utført. Årets rapport er derfor ikke en fullstendig kontroll av aktivitetene som er utført, men en vurdering av funksjonaliteten og om tiltak er gjennomført.

Kontrollutvalget har bestått av Sissel Eikeskog, Miljøservice Vest AS og Astrid Drake, Asplan Viak AS. Begge har mange års erfaring fra bransjen og har også vært medlem av styret i NFFA.

Myndighetskontakt

I strategisk handlingsplan for 2024-2026 finner vi følgende:

- NFFA skal arbeide for å forbli relevant overfor myndighetene
- Regelmessige dialogmøter med relevante myndighetsorganer, primært Miljødirektoratet, Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB) og Direktoratet for strålevern og atomberedskap (DSA).
- NFFA skal gjennom samarbeid med andre organisasjoner søke å oppnå gjennomslag for konkrete politiske saker.
- Delta i høringsprosesser og tilse at NFFA til enhver tid er på relevante myndigheters liste over høringsorganer.
- Overvåke myndighetenes initiativ innenfor området farlig avfall, og respondere ved behov. Overordnede fanesaker overfor myndighetene er:
 - Like konkurransevilkår
 - Tydelighet i regelverk
 - Gode rammebetingelser

Vi har gått gjennom aktivitetene i henhold til årsberetning 2024 som gjelder 23.05.24 – 27.05.25.

Det er avgitt 5 høringsuttalelser i perioden.

- Endringer i industriforskriften, forskriftsfesting
- Ny batteriforskrift
- Bortfall av refusjonsordningen
- Grensekryssforordningen, hjemmelsgrunnlag
- Grensekryssforordningen, materielle regler

Vi har stilt følgende spørsmål for dette :

- Har noen av disse høringsuttalelsene ført til endringer i vedtak?
- Er det avholdt flere dialogmøter med myndigheter ?
- Hva er oppnådd her?

Administrasjonen ved generalsekretæren fikk spørsmål under. For å få svar på dette sendte vi mail til generalsekretær med spørsmål ang. dette og fikk svar som er gjengitt her:

- 1) Ser at dere har sendt inn 5 høringssvar siste året. Hvor mange var det som ikke ble besvart? Vi har svart på alle som er relevante for vår bransje.
- 2) Hvordan velger man ut hvilke som skal besvares? Jeg foretar en grovsiling, ofte konferer jeg med Einar Bratteng og Marit Lindstad og dersom vi er i tvil så spør jeg styreleder.
- 3) Førte noen av høringsuttalelsene til endret vedtak hos myndighetene? Dette er det ikke lett å svare på, slike prosesser tar ofte veldig lang tid. I mange tilfeller er det ikke et norsk vedtak som vi søker omgjort, det er ofte EU regelverk som skal implementeres, i slike tilfeller dreier det seg ofte om å påvirke norske myndigheters tolkning og praksis. I mange tilfeller er ikke denne praksisen etablert eller tolkningen er ikke fullstendig og uttalt fra m.dirs side på det tidspunktet vi avgir våre synspunkter. I de fleste tilfeller mener vi at vi kan se deler av våre innspill i den praksisen som til slutt blir etablert. I ett tilfelle vet vi at vi ikke fikk gjennomslag, det var bortfall av refusjonsordningen for spillolje. Denne ble gjennomført for raskt til tross for våre protester.

- 4) Er dette kommunisert ut til medlemmene? Når det gjelder slike konkrete saker med et relativt raskt resultat som spilloljesaken, så blir dette kommunisert ut til medlemmene. Men når det gjelder prosesser som tar lang tid, ofte flere år, slik som f.eks grensekryssforordningen, så er det krevende å analysere den praksisen som myndighetene til slutt etablerer opp mot den høringen som vi ga langt tilbake i tid, og det er umulig å vite hvilken praksis de hadde lagt seg på uten våre innspill. Men vi prøver å være observante, og når vi tenker at det ble slik vi ønsket så blir dette kommunisert ut til medlemmene.
- 5) Kan dere si noe om dialogmøter med myndighetene? Hvor mange møter er avholdt og hvilke konkrete saker har dere fått gjennomslag for?
- a. Ordinært dialogmøte med DSB: Mars 2024. Agenda nedenfor.
- **Gass- / trykkbeholdere (inkl. lystgass)**
 - Herunder: Hvor skal egentlig gass- / trykkbeholdere oppbevares på avfallsanleggene? Er det like krav som ellers i industrien? Er ny og voksende fraksjon. Eksempelvis gjester legger fra seg lystgass på hoteller... Usikkerhet om DSB og Miljødirektoratet er enig om farlig avfall eller ikke. Svært mange ulike og ukjente gasstyper oppstår i dagens samfunn.
 - **Ammunisjon**
 - Problemstilling: Hvem har ansvaret i Norge for å ta imot ammunisjon som kasseres? Lokalt politi vil ikke lenger håndtere dette. Det rapporteres om flere kvasiløsninger som dukker opp grunnet manglende system. Det er sagt i 30 år at dette er politiets ansvar. Politidirektoratet bør sende instruks til lokalt politi? Bør ikke være ulik praksis forskjellige steder i landet. Patroner til boltepistol er også ammunisjon... Etterlyser politiets rolle i sammenhengen. Er de ikke informert om sitt ansvar?
 - **Landtransportforskriften / initiativ om multilaterale avtaleforhold**
 - Forslag til vurdering: Det er behov for felles aksepterte løsninger i Skandinavia f.eks. avkappede IBC'er med pallehette på toppen til bruk under transport av farlig avfall på tvers av landegrensene (f.eks. 7051 Maling, lim og lakk i bokser og spann. Ref. § 12 i Landtransportforskriften). Er det ønskelig at Forum for sikkerhetsrådgivere konkretiserer forslag som DSB vurderer å håndtere videre i sine nordiske fora med mål harmonisering?
 - **Transportdokumenter (bruke dekl.skjema m.v.)**
 - Spørsmål: § 12 åpner for å bruke elektronisk avfallsdeklarasjonsskjema som transportdokument. Gjelder dette kun for mengder opp til 500 kg? Dersom en sjåfør har med flere fraksjoner (d.v.s. flere deklareringskjemaer), holder disse da som «transportdokumenter» eller må det utarbeides et samledokument i tråd med Kap. 5.4 i ADR? I enkelte av deler i bransjen råder det usikkerhet om dette forholdet...
 - **Tilsyn**
 - Felles informasjon utad til bransjens forberedelse: Hvilke tilsyn er under planlegging? Vi ønsker å bidra til at bransjen er godt forberedt.
 - **Batteriproblematikk**
 - Informasjonsbehov i forkant av at ny forordning skal implementeres?
 - Brann: Hvordan jobber DSB med dette teamet?
 - Kort info om NFFA / Fagskolens videreutdanning for trygg håndtering av batteriavfall. DSB som gjesteforeleser
 - **Innrapportering av transportuhell**

- Ønske om innsyn: Kan DSBs personell som jobber med disse rapportene relatert avfallsbransjen orientere på møtet? Forumet ønsker å formidle læringspunkter til sine medlemmer / bransjen samt i vår undervisning.
- b. Ordinært dialogmøte med DSA: 24.juni. og 21.oktober – agenda for sistnevnte følger nedenfor
- Tema til farlig avfallskonferansen. Aktuelt å bruke dere innenfor flere av temaene.
 - Oppdatering prosess med nasjonal kriseplan.
 - Oppdatering kompetansearbeidet i NFFA og deres bidrag der.
 - Standard Norge arbeidet. Berører også radioaktivt avfall.
 - Oppdatering prosess med kapasitetsarbeidet – nye søknader/nye konsesjoner?
 - Saksbehandlingsprosess hos dere og tidsperspektivet.
 - Strategi for trygg, sikker og forsvarlig håndtering av radioaktivt avfall i Norge
- c. Ordinært dialogmøte M.dir: 12.april og 24.oktober – agenda for sistnevnte følger nedenfor
- Tilsynsresultater mottak- og mellomlagringsanlegg (10 min)
 - Refusjonsordning for spillolje avvikling (10 min)
 - Farlig avfallskonferansen - tema til nytt fra Miljødirektoratet (10 min)
 - Finansiell sikkerhet - status (10 min)
 - Avfallsdeklarerer.no - kort om status (5 min)
 - Likebehandling av utslippstillatelser fra Miljødirektoratet (5 min)
 - Standard Norge-arbeidet (5 min)

Så har vi noen som ikke skjer rutinemessig men som på bakgrunn av behov har blitt gjennomført i 2024:

- Dialogmøte med KMD: deponikapasitet uorganisk farlig avfall. 19.april.
- INEX6 – Beredskapsøvelse for håndtering av radioaktivt avfall. Arrangør DSA.
- DSA – 05.juni. ny rapport om radioaktivt avfall – NFFA holder innlegg – vår respons på rapporten.
- Dialogmøte M.dir: 31.mai – Avfallstrømmer Offshore.
- M.dir: 12.juni: Teamsmøte. Demo av nye avfallsdeklarerer.no
- M.dir 12.september. mdirs seminar om grensekryssforordningen.
- HK-direktoratet. 26.september. NFFA har innlegg på nasjonalt seminar for fagutdanning.

Når det gjelder vår gjennomslagskraft, så er det også litt vanskelig å dokumentere. NFFA har over tid posisjonert seg slik at vi blir invitert inn i prosessene tidlig, før myndighetene har fattet vedtak, eller etablert praksis. Det bærer også listen over møter preg av. Når det skjer noe nytt er NFFA med i det gode selskap helt fra start av. På den måten kan vi best påvirke de vedtak som fattes underveis. Men det gjør også at det blir litt vanskelig å dokumentere konkret at myndighetene har skiftet mening på bakgrunn av våre innspill. Vi tenker generelt at det er bedre å påvirke før de tar beslutninger i det hele tatt.

- 6) Hvilke andre organisasjoner har dere samarbeidet med i politiske saker? Vi samarbeider med Norsk Industri, Offshore Norge og med Sirk Norge. I noen tilfeller har vi også dialog med samfunnsbedriftene, uten at dette siste er formalisert. .

7) I følge strategisk handlingsplan er overordnede fanesaker overfor myndighetene:

- Like konkurransevilkår
- Tydelighet i regelverk
- Gode rammebetingelser

Hva har dere oppnådd her? Kan dere gi noen konkrete eksempler?

Like konkurransevilkår:

- NFFA har fått restart på prosessen med likebehandling av sikkerhetstillelse. I den saken har vi også hatt dialog med konkuransetilsynet for å sikre at den metoden som er valgt for å gi prisopplysninger til mdir ikke er i strid med konkuranselovverket. Prosessen er underveis.
- NFFA har analysert rapportene etter tilsynsaksjonen i 2024 og har presentert funnene for mdir. NFFA har bedt om å få et møte direkte med tilsynsavdelingen i Mdir og har fått positiv respons selv om dato enda ikke er fastsatt.

Tydelighet i regelverket:

- NFFA har fått avklart en del uklarheter omkring transportdokumenter, se saken i DSB.
- NFFA har utarbeidet et første utkast-veileder for behandling av gassbeholdere, blant annet på bakgrunn av tilbakemeldinger fra DSB og mdir.

Gode rammebetingelser: Dette blir også litt vanskelig siden vi påvirker mer i forkant enn i etterkant, men et eksempel kan kanskje være resultatet av møtet med KMD. NFFA, i samarbeid med Sirk Norge fikk her løfte om bistand fra departementet når det eventuelt blir behov for etablering av nye deponilokasjoner. Kapasitetsutfordringen må løses av bransjen, men myndighetene vil bistå innenfor sitt ansvarsområde.

Medlemskontakt

Kontakt med medlemmer foregår på flere plattformer. Ny nettside ble lansert 19. september og nyheter blir lagt ut på Facebook, LinkedIn og Instagram.

Vi hadde også noen spørsmål ang. medlemskontakt.

- 1) Ser at FAQ-funksjonen ikke er i drift for øyeblikket. Hvordan går det med ny versjon med kunstig intelligens? Er dette i rute? Prosjektet er i rute, første testversjon er nå tilgjengelig for intern testing. Vi arbeider frem til august med å kvalitetssikre databanken som skal ligge til grunn for KI-funksjonen. Planen er å lansere første trinn på årets farlig avfallskonferanse.
- 2) Hvor mange spørsmål er meldt inn til ekspertpanel i 2024? Hvor mange medlemmer benytter seg av denne tjenesten? Er medlemmene fornøyd med responstid og svarene de får? Er alle spørsmålene besvart? Jeg har ikke en oversikt over antall henvendelser, eller hvor mange medlemmer som benytter den. Det er nok en tendens til at noen bedrifter «oppdager» muligheten og da stiller de flere spørsmål gjennom året, mens andre medlemmer hører vi aldri fra. Bedriftsbesøkene har medført at flere bedrifter henvender seg til oss. De fleste

sakene er relativt enkle spørsmål som blir besvart på telefonen direkte. (Det vil være mer resurskrevende å lage en oversikt enn å bare svare de på direkten) Noen saker er større og vanskeligere. Og noen saker er svært krevende å lande et svar fordi regelverket ikke er uttømmende og det finnes mange ulike praksiser i bransjen – dette gjelder for eksempel håndtering av gassbeholdere, der vi har arbeidet i nærmere halvannet år med mange mennesker involvert og der flere myndighetsinstanser har bidratt. De som har ventet lenge er så klart mindre fornøyde enn de som får svar på direkten. Vi må likevel ta oss den tiden som det trengs på det enkelte spørsmål, kvalitet må gå foran tempo i de fleste slike saker. Alle spørsmålene er besvart, selv om vi vet at vi må arbeide mer med veilederen for gassbeholdere.

- 3) Hvor mye blir kostnadene redusert ved bruk av KI i forhold til dagens ekspertpanel? Helt umulig å svare på i denne fasen av prosessen. Men at det blir en besparelse er vi helt sikre på. Når det gjelder Marits kapasitet vil det bli frigjort en del tid, som hun da kan bruke til andre presserende formål.

Har det blitt arrangert fysiske møter (regionalt/nasjonalt) for medlemmer? Blir kostnaden for dette dekket inn av deltakere eller er det en stor kostnad for NFFA? NFFA har bare to årlige medlemsarrangementer, det er Farlig avfallskonferansen og årsmøtet. Farlig avfallskonferansen er finansiert gjennom deltakelsen, og årsmøtet koster ca 30.000 å arrangere. I 2025 har vi hatt to ekstra medlemsarrangementer, en studietur for operatører, og en fagdag for sikkerhetsrådgivere. Begge disse er deltakerfinansiert, og uten direkte kostnader for NFFA.

Samarbeid med andre bransjeorganisasjoner.

NFFA har samarbeid med flere bransjeorganisasjoner. Noen er mer aktive enn andre og det har også vært forsøk på å få i gang dialog med enkelte andre organisasjoner. Under er de enkelte organisasjoner nevnt og hva samarbeidet går ut på. Noe av arbeidet er også nevnt under de andre aktivitetene.

- Sirk Norge. Fagforum for farlig avfall, og politiske saker
- Norsk Industri, Utvalg for Gjenvinning. Samarbeider med dem og Miljødirektoratet om IE konferansen. De er diskusjonspartnere i høringer og andre prosesser.
- Fagforum for sikkerhetsrådgivere. Dette er NFFA sitt forum alene, men det er dialog med Norsk organisasjon for Sikkerhetskompetanse (NOORSI) om et mulig tettere samarbeid med deres forum for sikkerhetsrådgivere.
- NHP-nettverket (**N**asjonalt **H**andlings**P**lan for bygg- og anleggsavfall) med mange samarbeidspartnere. NFFA drifter Farlig avfallsgruppen i dette forumet som arbeider med byggavfall som er farlig avfall.
- Fagskolen i Vestfold og Telemark. Bransjeprogrammet for avfall- og gjenvinningsbransjen og Fagskolestudiet HAMN1. Her er NFFA i utviklingsfase for å utvide studiet med 30 studiepoeng til.
- Offshore Norge, diskusjonspartner, faglig og politisk. Konkret samarbeid om kapasitetsutfordringene på offshore-avfall.
- Samfunnsbedriftene. Diskusjonspartner, faglig og politisk.

Det har også vært kontakt med (Norsk Lastebileier Forening) NLF med invitasjon om et samarbeid omkring transport av farlig avfall langs vei. Det har foreløpig ikke vært respondert på den invitasjonen.

Samarbeidet går ut på å fronte felles saker overfor myndighetene, gjennomføre samlinger, (Byggavfallskonferansen) og studieturer (Sirk Norge). Videre revidere studiemateriell, veiledere og informasjonsmateriell og bygge opp kompetanse i bransjen. Det er avholdt flere møter med andre bransjeorganisasjoner utover 2024 og så langt i 2025.

Oppsummert:

Gjennomgang av de tre områdene myndighetskontakt, medlemskontakt og samarbeid med andre bransjeorganisasjon viser at de i stor grad er i tråd med vedtektene og strategisk handlingsplan 2024-2026. Områdene går noe inn i hverandre, det inkluderer også områdene som ble vurdert i 2024.

Vi registrerer at antall medlemmer er gått ned. Vi anbefaler å gjennomføre en medlemsundersøkelse der det stilles spørsmål om hvorfor de er medlem, hva er bra-hva er ikke bra, nytteverdi for medlemmene.

Videre ser vi at det kan gjerne være litt mere målbare mål i strategisk handlingsplan. Det er vanskelig å vurdere samsvar når man ikke har konkrete mål.

Sandvika/Avaldsnes

14.05.25

Astrid Drake

Sissel Eikeskog